(11)

(29)

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक प ६९ (६९)

ग्रंथ नाम राघव भुजंग.

विषय मराठी काव्य.

" Joint Project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

મહેરબાન સાહેબ.

વિનતિ કે ચિરંજીવીની નાનાનું લગ્ન વઈશાખ વદ. ૫

વાર મંગળ. ની રોજ [illegible] તાં નિર્ધાર્યાં છે

તે ઉપર આપ કુટુંબ [illegible] વહેલા પધારી મંડપ

ની શોભા વધારશો— [illegible] વિઠ્ઠલપંથ નરસુપંથના

ઘરમાં—

રાવસાહેબ ગોપાળરાવ હરી દેશમુખ.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

अथराधाभुजंगप्रारंभ हरिच्याबियोगाग्निसंतापराधा नसोसुनीयां आवविस्वापराधा सखीयेकहुतिप्रीयाफारतिची बहुशाहणीमुर्तिजेभा रतिची १ करीतिसकाकुळतिसारसाक्षी म्हणेंभेटविसर्वसंसारसाक्षी हरीविणजालेबहूदीनमाये त्रिलोकीसवे दुःखमाझेनमाये २ सदानंद जोसर्वदामोदरासी तयाभेटविआजिदामोदरासी जयावीणआंणिकखे दानवारी तरेंआंणिवोतासर्वे [illegible] ३ वियोगाग्नीजाळीमलाकेशा वाचा नबोलोशकेतेसयेत्केश [illegible] नतेसागवे दुःखजेकामदेहा तरेआं णिवोस्याघनःशामदेहा ४ तनुजाळीतानाशयेनाशशीळा प्रभातावितां हेसयेनासमीळा उरेविझतांजाळभाविंगळाची फुलाचीतसीमाळभा विंगळाची ५ दिशाजाळीतोचंद्रमाआजिदाहा असानिर्मितोयातनुमा जिदाहा नकेंचद्रहाकोणहकोणहीवदेना सुधारश्मितोयेरितिदावदेना

A joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(3)

राधा

१

६ नयेनीरदःशामतोमीनजेवि नदीशुष्कतीमाजितोमीनजेवी तृषाला
गलीनाथवोष्टांमृताची शरीरासीज्याविणनिष्टांमृताची ७ संयेहृक्षउक्तं
ठीतप्रांणकंठी धरूनिबळेंकाळनिर्वाणकंठी म्हणेंभर्वशानेंतुझाप्रांणवा
हे खरेहेम्हणोनितिचीआंणा[illegible] दुजीकोणतत्यादराजीवदावी क
याअन्यथागोष्टकांजीवदावी [illegible]नीनिरसलेंशवाहे अवस्थाम्हणें
सांगवीकेशवाहे ८ असीरा[illegible]लतांदीनवांणी भरेकंठजालीप
'राधिनवांणी धरूनितिलापा[illegible]नकांही रडेआंणिसांगेतिलानिति
कांही १० म्हणेंखोडखोढितुम्हामानिनिची पुढेंतुतरीबुद्धिहेमानिनीची
हरिदुःखत्यानागनक्रोधरासी नकोदासउसाजणीक्रोधरासी ११ धरीम
त्सकुर्मादीरूपेंदशाहा तयाहीवरीक्रोधकेलाअहाहा धरीसागरीपाठी
सीमंदरासी हरिताचीकिंहानिजानंदनासी १२ जगन्नाथजोहृक्षनानाव

तारी। स्वयेंहोउनीयाजनानावतारी। हरिकोमकोपादीकांसाजणासी। नकोर
कोपत्यातारकासाजणासी १३ स्वगेंद्राअहीद्रानुरेजेथदावी नयादावीसी।
क्रोधरूपाग्रीदावा वनामाजिनिर्वैरत्याव्याघ्रगायी। कसीहरुत्यासीचतुवो
अगायी। १४ तरीखेदतुंदाकिंवासापराधे करीनाहरी।तुजसीकोपराधे
स्वयेंजातसंमीचीयाजीवनातें वृंदेंआणितेत्याजगज्जीवनातें १५ म्हणें
दुतिकादाकियाकाळजीला सर्वेआणितेशीघ्रगोपाळजीला वदोनिअसें
चालीलोकाननातें वनीदेखीले त्या मृगाकाननातें १६ शिरीपायत्यांगो
पकांतापतीचे नमुनीवंदेशोकसंतापातें म्हणेंचुकितिचीक्षमादेवराया
करुनिपुंन्हांपायहेदेवराया १७ जरिचुकिजालीतरीराधिकेला नकेयोग्य
हाजेतुम्हिंआधिकेला तुम्हापाम्हणेंकायमीलोकपाळा असेंबोलआम्हा
स्त्रीयाच्याकपाळा १८ वियोगेंजिणेंवर्जिलेअन्नपांणी। मुखातेसदावाहते

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

२ खीन्नपांणी। करीपूर्णतारापतिअर्द्धजाला घनादाटिस्याहीवरीमुर्द्धजाला १९
मुखींगुंतलासर्वदायेकपाणी। दुजातर्जनीनेंहरिशोकपाणी। तरीकायसांगो
तिच्यामीकराची। प्रभातेंहरिदासिचामीकराची। २० सुधेतुल्यपाजुनिदंत
छदासी। कसीआजकेलीजनितुछदासी। नसेपाडजेथेजगत्स्वामिनीचा
तयाकायलेखाअश्याकामिनिचा। २१ तथापीस्त्रियाभाग्ययुक्तासदेवा म्हणो
निभजेनित्यमुक्तासदेवा मनीकामयाभायकाचेचपेटे तुम्हालानतत्साय
काचेंचेपेटे २२ जरीप्रीतिहेदेवरेवानरासी। तयानाचउंजगितिवांनरा
सी। कुयुक्तिवृथायेस्वळीकामिनीच्या प्रभाचंचळाजविसोदामिनिच्या २३
म्हणोनिचटाकुनीसर्वउपाय सकामातरीसेवितोयाचपाय असेंसर्वबो
लोनीयांपादपद्मा धरीमस्तकीज्यापदीनित्यपद्मा २४ असाप्रार्थुनियांहृ
षीकेशवाचे धरीपायसप्रेमसाकेशवाचे धराभक्तीभावेंसखाचालविला

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

नअन्यानरासारीखाचालविला २५ करूनिक्षमासर्वराधाघरासी हरायाति
चीकामबाधाघरासी तिच्याचालीला दुतिकाहस्तहस्ती धरूनिजसाडीलती
मत्रहस्ती २६ प्रतिक्षाकरीमंदिरिकंबुकंठी तटीजयुगाकूनिद्रीयारकंठी
ति शुभसुचतीताअकस्मातलिला म्हणेदुतिकाआंणितश्रीपतिला २७ म्ह
णेलोचनाचेलवेदीव्यपातें पाहायासीलाकेत्रयाच्यान्नपातें तरेंआजिभे
टलमांडिसमांडी म्हणौनिस्फु[illegible]उल्लासमांडी २८ म्हणेंहसजीआ
जीदृष्टीपडावा भुजामाजिमा[illegible]सांपडावा हरिचारतिसांगतीहीघ
डावा शुभेशुचीताअर्थहाउघडावा ।। २९ असाहर्षमानुनीगोपाळदारा उ
ठेजायतात्काळबाहेरिदारा पाहातेबरीदुरीचाहुनिदृष्टी म्हणेंलाभआ
हेनवाहाअदृष्टी ३० अकस्मातेतामुर्तिगोविंदजीची दिसेपुत्रतामानिती
नंदजिची पाहातांप्रीयेलाप्रीयाच्यामुखासी त्रिलोकामधेहाटिजालीसुखा

"Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

सी ३१ भुजाकंचुकी फाटती देत डाडा करी कंकणें फूटति देत डाडा पुढें हो
उनि ते करां भोरुह्रातें उरोजी धरी गाढ रंभोरुह्रातें ३२ घरामाजी नेउनियां ये
रितिनें मुकुंदासी आळंगीजे गाढ तीनें वियोगें तुझ्या दीन मी चक्रपाणी म्हणे
तो भरे लोचनामाजि पाणी ३३ पुसी चक्रपाणी करें अश्रु तिचे जया वर्णिति
हूंद वेद श्रुति चे करी जो स्वदासांचीया प्रस्तकाळा जळे काजळें तो तिच्या हस्त
काळा ३४ शिरी वंदीति वेद पाया बुजाम्य पुसी तो तिचे नीर नेत्रां बुज्याचे कु
चाग्रावरी बिंदु जे काजळाचे पुसी मेघकाळ निळे काजळाचे ३५ हरायाति
चे सर्व ते कष्ट भारी करी मुक्त निश्चिंत लोकैकभारी समारंभ आरंभ ऐसा
रतिचा धरी सर्व जानुवरी भार तिचा ३६ स्वयें फेडुनि शीघ्र चोळी सतिच्या कु
च्या ते रति हस्त चोळी सतिच्या उरोजी रति सर्वदा हस्तनाचे तिचे निववी स
र्वदा हस्तनाचे ३७ कुचाग्रावरी हार मुक्ताफळाचा रति शोभतो श्रीहरीच्या

गळाचा शिळागंडकीमुर्तिपृष्यायुधाची वरीमाळतें शंखधाराद्दुधाची ३८ रतिखेदसुधाभिषेकासपाणी करीतेयनिर्माणशंखाज्बपाणी यजीह्रक्षमुर्तिअश्याउचुबुकाच्या रतिमाजिदीभक्तीचासुचकाचा ३९ जयाअंबरास्पर्शेदेतांबराच्या नमुर्तिसयास्पर्शदेताबराच्या कटीसूक्ष्मराधावयेधाकटीतें शिळाभारवाहेउरीसंकटीतें ४० जगद्यापकामन्मथाकायजीतो स्तनने ंद्रूपें हरिह्रीयजीतो जगीजे... सपुष्टहोतो पाह्रदेवतेतेस्थळीस्पष्टहोतो ४१ करीगोपीकासंगलीला... रीतो जीणेविस्वयापावलीळाहरीतो पुढेंपावतिवर्णितांउच्चदेही रतिस्थानेस्त्रीसरीमांचदेही ४२ रतिकांमगेहीसमारंभभारी रतिनाथरोमीगुदास्याउभारी स्मरक्रीडतांयेरितिसांगजाला गमेतेचीअह्लादीयाअंगजाला ४३ नगाचापदीघोषएकेचीकाळी सुवास्येचकीत्यारवाच्यासुकाळी ध्वनित्यास्मराच्याचवाजंतराचे जगीउत्स

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(१)
राधाभु
४

वीनादवाद्यांतराचे ४४ नरश्रांतदेखोनिपुंभावरीते रमसज्ञास्त्रीयाभोगकाळी
वरीते म्हणौनिप्रियाआपणासावरूनी करीत्यारतिच्याविलासाचेनीरू ४५
जसेवर्णितिकामशास्त्रीनिबंधी यथापूर्वबंधानसोडुनिबंधी अकस्मातघा
लीतळीश्रीपतिते वरूनिकरीउफराटेरतिनें ४६ स्फुरत्नम्हतेथेंचुलेसेर
माया तिहीयेतलीदोनिरूपेंरमाया वक्षासहरीत्यावरीगोपदारा करीरम्यू(
चांचल्यलीळाउदारा ४७ उवउफराट्याविलासाचीमाजी असाघोषतामे
खळेमाजिमाजि तिच्याउन्नमांगी उन्नमांगी फुलेवर्षतित्याचीसर्वोत्तमां
गी ४८ उभारीहरीछत्रमीनध्वजाचे हराच्याभयेंराज्यविध्वंसज्याचें बऊ
वर्षलेदेवदेखुनिदृष्टी पडेन्नंम्हणोनीकोडूनिपुष्पवृष्टी ४९ स्मराचारथस्वा
मीगोपाळराजे ध्वजीराधिकामीननेत्रीविराजे पताकासदृष्टांततीच्याकु
चाचे जरीबांधलेगुत्सभारीकुचाचे ५० हरीउर्ध्वरेताद्रवेगोपजाया रमे

Joint property of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

जोतिचाशोकसंतापजाया जयालानयाभोगआल्हादवार्ता निमेतेचीका
माग्नीनेजेदवार्ता ५१ रतांतितिच्यात्यासुखाच्यासमुद्रा पडेवर्णितांमौन
वाचेसीमुद्रा मुखीमग्नसर्वाप्रतीतिसतिच्या तुरस्फूर्तेंवृत्तीमधेतिसतिच्या
५२ निजानंदसिंधुमधेजेवियोगी सुखेंमग्नतीकल्पनेच्यावियोगी गळा
हस्तवक्षस्थळीह्लपजीच्या रतातिरडेकामनापुर्णजीच्या ५३ जऱ्हीटा
किल्याकामनावामनानें कथावर्णिल्याकामनावामनानें जऱ्हीनिर्गुणात्म
वदेदेवतारी मनाआवडेरूपलीलावतारी ५४ तयातोकथामन्मथाबाय
काच्या दिनोद्धारकाद्वारकानाथकाच्या सकामाजऱ्हीश्रोतयाकामवांटे त
ऱ्हीचित्तलागेघनःशामवांटे ५५ ह्मणोनिचवर्णितिसेवामनाची असीवैख
रीह्रुचीसेवामनाची अहोचाळीतांजोहृषीकेशवाचा असेनिर्मिलाग्रंथत्या
केशवाचा ५६ कथावर्णिलीजेभुजंगप्रयातें असेंवर्णिलेंजेंराधाप्रियाते ५

५ असेनामराधाभुजंगप्रबंधा हरिकिर्तनेंवणनिक्षीप्रबंधा ५७ इति राधाभुजंगसमासः

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com